

Gazeta Łódzka

Dziennik społeczny i polityczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 54.

PRENUMERATA wynosi: rocznie 36 mk., półrocznie 18 mk., kwartalnie 9 mk., miesięcznie 3 mk. z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową.

FILJE: w Zgierzu, Pabjanicach, Łasku, Sieradzu, Wieluniu, Zduńskiej Woli i Kaliszu.

Cena 15 fen.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 6 wieczór; w niedziele i święta do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz., Redaktor przyjmuje od 6 do 7 wiecz. „G. Ł.” wychodzi codz. o g. 6 rano, w poniedziałki i dni poświęczone o g. 2 po poł.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed taktem i w tekście wiersz 1.75 fen. Nekrologia — 1 mk. Reklamy — 60 fen. Zwyczajne (5 szpalt) — 60 fen. Drobne ogłoszenia po 10 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 50 fen.

Odezwa Rady Regencyjnej i Komendanta Piłsudskiego do narodu.

Wczoraj nadeszła do Łodzi telegraficzna wiadomość o wydaniu przez Radę regencyjną łącznie z komendantem Piłsudskim odezwy do narodu, w której zawiadamiają o bezzwłocznym powołaniu rządu narodowego. *Naczelnikiem wszystkich polskich sił zbrojnych został brygadjer Józef Piłsudski.*

W odezwie powiedziano, że z chwilą powołania Rządu Narodowego, Rada regencyjna jak i komendant Piłsudski, złożą swe władze w jego ręce.

Dalsze szczegóły dotychczas nie nadeszły. Telefon funkcjonuje wadliwie. Agencja Wata depesz nie dostarcza.

Do wszystkich obywateli m. Łodzi.

Dzięki spokojnej postawie całego społeczeństwa m. Łodzi, warunki życia nie uległy żadnej zmianie.

Na ulicach panuje ład i porządek; bezpieczeństwo życia i mienia naszego jest zapewnione.

Wszystkie wojskowe organizacje polskie w Łodzi połączyły się dzisiaj w jedną całość, nad którą objąłem dowództwo.

Obywateli! Zaufajcie wojsku swojemu, ono będzie czuwać nad waszym bezpieczeństwem i zapewni miastu ten potrzebny w chwili obecnej spokój.

Nie skupiajcie się na ulicach miasta; zajmijcie się codziennymi obowiązkami swoimi, tylko wtedy możemy zapewnić Wam normalne funkcjonowanie wszystkich potrzebnych miastu instytucji, kiedy każdy z Was, tak jak dotychczas, obowiązków swoje i nadal pełnić będzie.

Pułkownik Jasiński.

Z Rady Miejskiej.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej zgromadziło większą liczbę radnych, a mianowicie 38; przewodniczył dr. Rosenblat, sekretarzami byli radni Spikerman i Stypulkowski.

Burmistrz Skulski przedstawił chwilę obecną. W celu zapewnienia miastu aprowizacji, należy powołać komisję, która obmyśliłaby środki utrzymania aprowizacji i gospodarki miejskiej na należytych poziomach.

Do komisji wybrani zostali radni: Kaczmarek, Wolczyński, Harasz, dr. Konic, Klukow, Stildt, Kopel, Markusfeld, Praszkiel, Klocman, Spikerman i Jarociński.

Burmistrz oświadczył, że przewidziana przez budżet kwota 600,000 mk. na utrzymanie policji niemieckiej, będzie obrócona na milicję.

Po omówieniu kwestji dostawy produktów zabrał głos radny, ks. Albrecht, proponując Radzie wzięcie udziału w pogrzebie ofiar zając poniedziałkowych.

Następne posiedzenie odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Od Redakcji.

Czujemy się w obowiązku wytłumaczyć się przed czytelnikami G. Ł., dlaczego ukazujemy się dzisiaj nasze pismo w zmniejszonym formacie?

Przedewszystkiem część naszego personelu, jako członkowie Polskiej Organi-

Pomoc dla Polski.

Ścisłe warunki rozejmu.

Berlin, 12 listop.

Obecnie przedłożone warunki rozejmu dają dopiero poznać surową ich bezwzględność. Określono odnośnie niemieckich granic wschodnich warunki:

12) Wszystkie wojska niemieckie, które są obecnie na obszarach należących przed wojną do Austrii, Rosji, Rumunii i Francji, muszą być cofnięte poza granicę niem. z dnia 1 sierpnia 1914 r.

13) Odtransportowanie wojsk niemieckich i odwołanie wszystkich niemieckich instruktorów, jeńców, agentów cywilnych i wojskowych z terenów okupowanych poza granicę 1 sierpnia 1914 r. natychmiast przeprowadzone.

Wszystkie przedmioty zarekwirowane i skonfiskowane, które miały być przewiezione do Niemiec przez wojska niemieckie z Rumunii i Rosji, pozostają wewnątrz granic z 1 sierpnia 1914 r.

14) Zrzeczenie się traktatów pokojowych brzeskiego i bukareszteńskiego oraz wszystkich traktatów uzupełniających.

Koalicja przewozi Wisłą żywność do Polski.

16) Koalijanci muszą mieć wolny dostęp do terenów, ewakuowanych przez Niemców na ich wschodniej granicy, zarówno drogą okólną, jak i przez Wisłę, aby zaprowadzić ludność polską, lub też dla wszelkiego innego celu.

Zmiana warunków rozejmu.

Berlin, 12 listopada.

Podług depeszy iskrowej, otrzymanej wczoraj o 6 godz. rano od niemieckich pełnomocników w niemieckim wyższym dowództwie wojskowym, wprowadzono jeszcze kilka zmian do warunków rozejmu, a mianowicie: pas neutralny na prawym brzegu Renu ma się rozciągać na 10 km. od rzeki (zamiast 30—40); opróżnienie terenów lewego i prawego brzegu Renu musi nastąpić w ciągu 30 dni (zamiast 25); liczba wydanych wozów ciężarowych ma wynosić 6000, zamiast 10,000.

Odnosnie jeńców wojennych zgodzono się, iż wysyłanie do ojczyzny niemieckich jeńców wojennych, internowanych w Holandji i Szwajcarii, będzie kontynuowane jak dotąd. Wysłanie do ojczyzny niem. jeńców wojennych będzie uregulowane przy zawarciu przedwstępnych warunków pokojowych. Co do ewakuacji terenów wschodnich, to co się dotyczy Austrii, Rumunii i Turcji, muszą być natychmiast opróżnione, zaś obszary należące przed wojną do Rosji dopiero wtedy, gdy koalicja uzna za stosowny moment ewakuacji. (Widać tu obawę przed bolszewizmem rosyjskim) (Przyp. Red.)

Węgry narazie nie przyjęły warunków rozejmu.

Dowództwo armji Bałkańskiej postawiło Węgrom b. ciężkie warunki za-

zacji Wojskowej, powołaną została pod broń; następnie brak połączenia telegraficznego i telefonicznego zmusza nas również do wydania mniejszego o połowę numeru.

Wobec jednak tego, że od dzisiaj już

wieszania broni. Poczta, telegraf, telefon, poddane zostały kontroli. Rząd węgierski również podlega kontroli atache z ramienia koalicji, poza tem od Węgier zostanie odcięty szmat ziemi obszaru od 160 do 170 klm. kwadratowych. Wobec tego hr. Karolyi odmówił przyjęcia zawieszenia broni.

Niemcy proszą o przyspieszenie pokoju.

Berlin, 12 listopada.

Rząd niemiecki za pośrednictwem rządu szwajcarskiego przesłał rządowi amerykańskiemu notę następującą:

Obecnie, gdy rozejm jest już zawarty, rząd niemiecki prosi prezydenta Stanów Zjednoczonych o zapoczątkowanie rokowań pokojowych.

Dla przyspieszenia tychże proponujemy przedewszystkiem zawarcie tymczasowego pokoju i zakomunikowanie, w jakim miejscu i czasie rokowania mogą być rozpoczęte. Wobec groźby głodu, rząd niemiecki przykłada szczególne znaczenie do bezzwłocznego rozpoczęcia rokowań. Podsekr. stanu spraw zagr. Solf.

Z frontu Zachodniego.

Na Zachodnim froncie panuje zawieszenie broni od poniedziałku od południa. Armja niemiecka Zachodniego frontu utworzyła radę żołnierską, która postawiła szereg żądań Hindenburgowi. Zawezwano do głównej niemieckiej kwatery przedstawicieli Kolonijalnej rady robotniczo-żołnierskiej, aby wspólnie odbyć narady. Hindenburg już pogodził się z nowym stanem rzeczy i dostosowywa się do nowowytworzonych warunków.

Clemenceau i Foch zachwiani

Powiew rewolucyjny przenosi się i na armję koalicji. Napływają wieści z zachodu (wymagające co prawda jeszcze potwierdzenia), że w armji francuskiej utworzyły się rady robotniczo-żołnierskie i ferment rewolucyjny przenosi się w głąb kraju. Stanowisko marszałka Focha jak również Clemenceau zachwiane.

Zmiana tytułów pism niemieckich.

Berlin, 13 listopada.

„Lokalanzeiger“ wyszedł tylko dwukrotnie, jako „Czerwony sztandar“, zaś „Deutsche Allgemeine Zeitung“ jako „Die Internationale“ tylko jeden raz.

Wystąpienia anti-żydowskie w Galicji wschodniej.

Dzienniki wiedeńskie donoszą o pogromach żydowskich w Galicji wschodniej, wobec czego żydowska rada narodowa Galicji wschodniej i zachodniej utworzyła łącznie z żydowską radą żołnierską organizację, mającą za zadanie obronę żydów. Oprócz tego zwróciła się żydowska aust. węgierska rada narodowa z postami Reizsem i Breiterem na czele do prezydenta Wilsona z wezwaniem o pomoc i obronę przed prześladowaniami żydów.

zaczną regularnie napływać depesze do Łodzi i komunikacja pocztowa również ma być przywrócona, pozatem nasz cały personel obejmie swe posterunki, jutro będziemy w możności wydać numer normalny.

Wódz socjalistów austriackich zmarł nagle.

Dr. Wiktor Adler, który odegrał tak ważną rolę w rewolucji wiedeńskiej i był ostatnio sekretarzem stanu spraw zagranicznych, nagle zmarł.

KRONIKA.

— Z miasta.

Ruch na ulicach Łodzi olbrzymi, gapiów wszędzie pełno; co budzi zdziwienie, że aż tylu mamy ludzi próżnujących. Żywioły paskarskie zalegają ulice, lecz operacji żadnych nie dokonywują — Transakcje rublami i markami całkowicie zamaryły. O ile się chce kupować ruble — są drogie, gdy chce się je natomiast sprzedawać — tanie. Czarna giełda jednak długo w bezczynności nie potrafi wyżyć, więc jutro, lub pojutrze da znać o sobie.

— Uruchomienie poczty.

Na gmachu pocztowym wywieszono wczoraj ogłoszenie, że od 13 b. m. poczynając, zacznie poczta normalnie funkcjonować już w polskim ręku.

— Uruchomienie kolei.

W dniu wczorajszym uruchomione zostały pociągi na kolei kaliskiej tylko do użytku militarnego. Ruch pasażerski jeszcze nie został wznowiony.

— Polska kasa pożyczkowa

została przejęta przez polskie władze i po usunięciu niemieckich urzędników obsadziła posady swoimi urzędnikami. Wkrótce kasa rozpocznie czynności bankierskie

— Przejęcie centrali pracy.

W imieniu ministerstwa pracy p. Wojciechowski przejął od Niemców centralę robotniczą (Arbeitsamt).

— Odebrane samochody.

Na Widzewie odebrano od Niemców 60 samochodów ciężarowych.

— Nowy kierownik elektrowni łódzkiej.

Z ramienia Magistratu objął kierownictwo elektrowni łódzkiej pan C. Poznański i inżynier Tyrakowski.

Wiadomo nam jest, że mamy w mieście ludzi, zajmujących poprzednio odpowiedzialne posterunki w teście elektrowni, dlaczego to więc ich Magistrat nie delegował, lecz ludzi, nieobeznanych zupełnie z gospodarką elektrowni?

— Schronisko dla sierot.

Wczoraj przy ul. Drownowskiej 72 ks. Popławski poświęcił schronisko dla sierot, zorganizowane staraniem proboszcza ks. Popławskiego, wspólnie z komitetem pań Związku katolickich kobiet.

W schronisku na razie znajdzie pomieszczenie 50 sierot.

— Dowództwo łódzkich sił zbrojnych.

Wobec objęcia komendy wszystkich sił zbrojnych polskich przez komendanta Piłsudskiego, doszło do porozumienia między wojskiem polskim i połączonymi organizacjami wojskowymi, które objęły bezpieczeństwo nad miastem.

Stanowisko szefa sztabu 8 okręgu wojskowego w Łodzi objął pułkownik Jasiński. Główna komenda okręgu mieści się przy Pasażu Majera № 9.

Na stanowisko komendanta placu miasta Łodzi mianowany został kapitan Kudaj. Komenda placu mieści się w lokalu II oddziału straży ogniowej przy ul. Przejazd.

— Generał Suryn Masalski

przybył do Łodzi. Jest on, podobno, najpoważniejszym kandydatem na organizatora i kierownika łódzkiej milicji.

— Pierwszy Starosta Łódzki.

Prowadzenie spraw starostwa Łódzkiego powierzono hrabiemu z Bnina Bnińskiego.

— Z Komisji przeglądu W. P.

Wczoraj Komisja dokonała przeglądu 164 ochotników, z pośród których, po odroczeniu decyzji co do 4, uznano za niezdatnych 28. Kompanja nowozaciągna w liczbie 132 ludzi odeszła do koszar przy ul. Konstanyńowskiej.

Podczas przeglądu funkcje lekarza spełniał dr. Mierzyński, z ramienia społeczeństwa polskiego zasiadali w komisji: sędzia Smogorzewski, adw. prz. Jasiński, obywatel Nitecki, dr. Handelman, sędzia Zajkowski i dyr. Pogorzelski.

— Delegacja niem. Rady żołn.

Wczoraj przed wieczorem przybyła do komendy placu, oraz do głównej komendy, delegacja Rady żołnierskiej, oznajmiając o postanowieniu żołnierzy jaknajwyższego opuszczenia miasta i powrotu do Niemiec. W odpowiedzi delegacje zapewniono, iż zostaną podjęte odnośne kroki u wyższych władz wojskowych polskich, celem zapewnienia niezbędnych dla transportu pociągów i wagonów.

— Odezwa Rady żołnierskiej.

Po dojściu do porozumienia między Łódzkim Komitetem Polskim partii socjalistycznej a niemiecką radą żołnierską m. Łodzi, wydano następującą odezwę

„Towarzysze robotnicy i żołnierze!”

W całych Niemczech zwyciężył kierunek wolnościowy i długo oczekiwany pokój nastąpił dopiero potem, kiedy wojna przyniosła niezliczone ofiary ludzkości

Dzisiaj, za zgodą całego garnizonu niemieckiego, została utworzona Rada żołnierska, która po porozumieniu z P. P. S. i innymi stronnictwami, jak również z przedstawicielami wojskowości polskiej, jest chętną jaknajprędzej opuścić Polskę i wrócić do Ojczyzny. Obywateli m. Łodzi usilnie prosimy o zachowanie spokoju i ładu, by uniknąć niepotrzebnego przelewu krwi, byśmy w przyjaźni—Polacy i Niemcy—rozstać się mogli.

Łódzki Okręgowy Komitet Robotniczy
Polskiej Partii Socjalistycznej.

Niemiecka Rada żołnierska m. Łodzi.
Łódź, d. 11 listopada 1918 r.

— W obawie zajść.

Burmistrz miasta Pabjanic zwrócił się do komendy placu w Łodzi z prośbą o nadesłanie posiłków wojskowych celem zabezpieczenia porządku i spokoju w mieście, ponieważ wobec agitacji lewicowych żywiołów wywołanych zachodzi obawa nieprzewidzianych zajść ze strony zbrodniczych jednostek, podburzających masy.

— Ofiary rozbrajania Niemców.

W dniu onegdajszym, już po zawarciu porozumienia z niemiecką Radą żołnierską, późnym wieczorem, przy tak zwanych białych koszarach przy ul. Konstanyńowskiej żołnierze niemieccy wszczęli strzelaninę, ofiarą której padł oficer sztabowy 8 okręgu, podporucznik miejscowej brygady, Mieczysław Dobrowolski, ciężko ranny kulą niemiecką w nogę. Oficer umieszczony został w szpitalu małż. Poznańskich.

Chłopiec, który pomagał legioniście na nowym rynku rozbrajać Niemców, nazywa się Jan Gruszczyński, syn robotnicy z domów rodzinnych Poznańskiego.

Pracownica stołowni dla urzędników, Eugenja Wasiak, w dwie godziny po przywiezieniu do szpitala przy ul. Podleśnej zmarła.

Na ul. Kamiennej 4 zastrzelony został 24 letni Szymon Glück z Radomia.

— Pogrzeb ofiar.

Zabitych w poniedziałek na ulicach miasta, odbędzie się dzisiaj o godz. 2 po południu z kościoła św. Krzyża. W pogrzebie przyjmą udział i cechy rzemieślnicze.

— Z „Lutni”.

Zarząd wzywa pp. lutnistów do zgromadzenia się w kościele w środę d. 13 b. m. o godz. 9 i pół rano w kościele św. Krzyża celem wzięcia udziału w pogrzebie ofiar wypadków dnia onegdajszego.

— Koncert-Raut.

„Koncert-Raut”, urządzony staraniem Stow. zawodowego drogistów—pracowników w sobotę w „Białej Sali” Mantenfla udał się tak pod względem artystycznym, jak i pod względem kasowym, doskonale.

Program wypełniły: muzyka i deklamacje, mając dobre przedstawicielki w paniach: Eugenji Szepsównie i Taubentfeldównie. Poza tem p. Chwał odegrał na skrzypcach legendę Wieniawskiego.

Największym jednak powodzeniem cieszyły się tańce, które pod kierunkiem p. Witolda Lipińskiego, przeciągnęły się do białego dnia. Sekcja oświatowa drogistów — pracowników otrzymała pokaźny dochód z sobotniego koncertu—rautu.

— Recital prof. Józefa Śmiedewicza.

W czwartek, 14-go b. m., daje w Sali Koncertowej swój „Recital” prof. J. Śmiedewicz, który onegdaj s niebyszałem, powodzeniem, wystąpił w Warszawie przy wypełnionej do ostatniego miejsca sali.

Bilety, pozostałe w niewielkiej ilości, w czytelni A. Straucha.

Z teatru.

Dziś—„Eros i Psyche”, piękna sztuka Żuławskiego ma zapewnione długie powodzenie.

Najbliższa premiera w czwartek „Ładna historia” Cailavata i Fiersa.

Wezwanie.

Prosimy naszych panów o nabywanie
**Pierwszej Pożyczki Wewnętrznej
Państwa Polskiego.**

**Komitet Giełdowy Łódzki.
Urząd Starszych
Zgromadzenia Kupców m. Łodzi.**

w Łodzi, dn. 9 listopada 1918 r.

Ogłoszenie.

Wydział Gospodarczy Magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że oddaje w dzierżawę pomieszczenie na mleczarnię w parku miejskim im. Sienkiewicza, składające się z 2-ch pokoi i kuchni, na I piętrze, 3-ch pokoi na parterze i połowy werandy oraz placyk przed werandą, jak również 40 stołów i 175 krzeseł na czas od 1 stycznia 1919 r. do 31 grudnia 1919 roku.

Oferty w zamkniętych kopertach z podaniem sumy zadeklarowanej należy składać w kancelarii Wydziału Plantacyj Miejskich (park im. Sienkiewicza) do dnia 30 listopada 1918 roku włącznie.

Magistrat.

Sprzedż Garderoby

po możliwie tanich cenach.

Paleta damskie od mk. 150.— do 450.—

Pluszowe paleta ostatni fason 690.—

okazja

Switry wełniane mk. 75.—

Szmechel i Rosner,

Łódź, Piotrkowska 100.

Cieszący się względami Sz. Publiczności

Teatr „Urania”

urządza w czwartek dn. 14 b. m.

2 Przedstawienia

I-sze o godz. 7 wiecz. II-gie o godz. 8³/₄ wiecz.

50% z których przeznaczają Dyrekcja na

Polski Skarb Narodowy

Występy pierwszorzędnych sił artystycznych specjalnie zaangażowanych.

Wieczór humoru i satyry.

Najnowsze kuplety na czasie.

Ogłoszenie.

Po przeprowadzeniu rejestracji konsumentów, otrzymujących chleb i mąkę w sklepach miejskich (białe książeczki legitymacyjne) Komitet Rozdziału Chleba i Mąki niniejszym podaje do wiadomości, że posiadacze tych książeczek, życzący sobie w przyszłości otrzymać chleb, mąkę oraz inne artykuły, kontyngensowe ze składnic współdzielczych i społecznych, winni zwrócić się w tym celu do odpowiednich kooperatyw.

Formalności, związane z zamianą białych legitymacji na żółte przeprowadzą Zarządy Kooperatyw w myśl przepisów, zawartych w rozesłanym do nich jednocześnie z niniejszym ogłoszeniem okólniku.

Łódzki Komitet
Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, d. 13 listopada 1918 r.

W nowo utworzonej Restauracji

PALAST

pozostającej pod zarządem M. Cendrowskiej, od dziś codziennie w godzinach od 7—11 wieczorem gra

artystyczne trio

pod dyrekcją znanego muzyka p. RICHTERA.

Resztki Cegielniana 43 w podwórzu

Mam zaszczyt zawiadomić moją Szanowną Klijentelę, że skład mój różnych **RESZTEK wełn. i bawełn.** na męskie i damskie ubrania i na paleta, balowych i żałobnych towarów, a także **trykotaży**, chustek i innych towarów, który przez 8 miesięcy był zamknięty, jest **znowu czynny**. Cegielniana 43, w podwórzu, 4 dom od Piotrkowskiej.

Uwaga! Ceny stałe.

Ważne

dla handlujących!

po fabrycznych cenach **RESZTKI**

Dzielnia № 34 m. 14 (poprz. oftcyna I piętro) jak: barchany, cejgi, korciki, zim. chustki, plusze, kord, sukna, oraz na bluzki i suknie. UWAGA: Switry damskie różn. kolorów.

Kantor Wymiany Pieniądzy

JANA HANEMANA

w Łodzi, ul. Piotrkowska 12,

kupuje i sprzedaje **RUBLE**

po kursie giełdowym.

Losy loterii na stałe i „dniówki”.

Doktor Chylewski

Główna 51, róg Widzewskiej.
Choroby wewnętrzne i kobiece.
Przyjmuje od 4—6 po poł.

Dr. medycyny

JAN HERTZ

b. asystent prof. Herffa w Bazylejskiej uniwersyteckiej kobiecej klinice i b. główny ordynator w sanatorium dla płacnych chorych w Jalicie.

Choroby kobiece, płuc, serca i akuszerja.
Widzewska № 78, od 11—14—5.

Dr. S. Lewkowicz

choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa,
Konstantynowska № 12.

Przyjmuje:

Panów od 9—1 i 6—8. Panie od godz. 5—6.

Ignacy Polańczyk

Tailleur

166. PIOTRKOWSKA 166.

Ogłoszenia drobne.

AA! Resztki na ubrania, paleta męskie damskie, i dziecięce. Sztuczki

na kamizelki i resztki na spodnie, burki, suknie, bluzki, fartuchy, serdaki i różne aksamioty, **gotowe hałki zimowe** i chustki, **najlepiej się kupuje, Piotrkowska 34, front, 2-gie piętro, 5.**

Potrzebny agent do zbierania ogłoszeń. Wiadomość: ul. Nawot № 13 u p. Ryszarda Pfeiffer.

Potrzebny chłopiec uczciwych rodziców do sprzątania który dłuższy czas był u dentysty lub doktora, wiadomość Piotrkowska № 124 zakład fryzjerski.

Potrzebny zaraz chłopak do zakładu pogrzebowego. ul. Przejazd № 22.

Resztki wateliny (czysto wełniana tkana wata) jak również resztki na damskie, męskie i dziecięce ubrania i okrycia. Bostony, szewioty wełny, jedwabie na bluzki. Różne wełniane resztki, cejgi, barchany i flanele. Łódź, Widzewska № 40 m. 10, front, II p. na prawo.